



## Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 30 czerwca 2016 r.\*

Odwołanie — Pomoc przyznana przez władze belgijskie na finansowanie badań przesiewowych na obecność pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (TSE) u bydła — Selektywna korzyść —  
Decyzja uznająca częściowo pomoc za niezgodną z rynkiem wewnętrznym

W sprawie C-270/15 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 4 czerwca 2015 r.,

**Królestwo Belgii**, reprezentowane przez C. Pochet oraz J.C. Halleux, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez L. Van den Hendego, advocaat,

wnoszące odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

**Komisja Europejska**, reprezentowana przez S. Noë oraz H. van Vlieta, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: A. Arabadjiev, prezes izby, J.C. Bonichot (sprawozdawca) i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia 2016 r.,

wydaje następujący

### Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Zjednoczone Królestwo zwraca się z żądaniem uchylania wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 2015 r., Belgia/Komisja (T-538/11, EU:T:2015:188, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), mocą którego Sąd oddalił skargę tego państwa mającą na celu częściowe

\* \* Język postępowania: niderlandzki.

stwierdzenia nieważności decyzji Komisji 2011/678/UE z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie pomocy państwa na finansowanie badań przesiewowych dotyczących pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (TSE) u bydła wdrożonej przez Belgię [pomoc państwa C 44/08 (ex NN 45/04)] (Dz.U. 2011, L 274, s. 36, zwanej dalej „sporną decyzją”).

## Ramy prawne

### *Rozporządzenie (WE) nr 999/2001*

- 2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (Dz.U. 2001, L 147, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 32, s. 289) zostało wydane na podstawie art. 152 ust. 4 lit. b) WE.
- 3 Rozporządzenie to, zgodnie z jego motywem 2, ma na celu przyjęcie szczególnych przepisów dotyczących zapobiegania, kontroli oraz zwalczania pewnych odmian pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (zwanymi dalej „TSE”), wśród nich gąbczastej encefalopatii bydła (zwanej dalej „BSE”), ze względu na skalę zagrożenia, jakie stwarzają one dla zdrowia ludzi i zdrowia zwierząt.
- 4 Artykuł 6 rozporządzenia nr 999/2001, zatytułowany „System monitorujący”, stanowi w ust. 1:  
„Każde z państw członkowskich przeprowadzi [ustanowi] doroczny program monitorujący BSE oraz scrapie zgodnie z rozdziałem A załącznika III. Program taki będzie obejmować procedury przesiewowe z zastosowaniem szybkich testów”.
- 5 Część I rozdziału A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 określa minimalne wymagania obowiązujące w odniesieniu do programu monitoringu BSE u bydła. Przewidziany tam jest w szczególności wybór pewnych subpopulacji bydła w wieku powyżej 30 miesięcy, między innymi zwierząt normalnie zabijanych w celach spożywczych, dla celów tego programu.
- 6 Ponadto część IV rozdziału A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 stanowi:  
„Państwa członkowskie powinny zapewnić sytuację, w której żadne części ciała badanego zwierzęcia zgodnie z niniejszym załącznikiem nie będą stosowane w artykułach żywnościowych, karmie zwierzęcej i nawozach do czasu zakończenia badań laboratoryjnych z wynikiem ujemnym”.
- 7 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1248/2001 z dnia 22 czerwca 2001 r. zmieniające załączniki III, X i XI do rozporządzenia (WE) nr 999/2001 (Dz.U. 2001, L 173, s. 12) rozszerzyło ze skutkiem od dnia 1 lipca 2001 r. obowiązek badań przesiewowych na obecność BSE szybkimi testami wszystkich sztuk bydła powyżej 24 miesiąca życia poddawanych natychmiastowemu ubojowi.
- 8 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1494/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r. zmieniające załączniki III, VII i XI do rozporządzenia (WE) nr 999/2001 (Dz.U. 2002, L 225, s. 3) rozszerzyło powyższy obowiązek na wszystkie sztuki bydła powyżej 24 miesiąca, które padły lub zostały poddane ubojowi do innych celów niż w szczególności spożycie przez ludzi.

### *Wytyczne TSE*

- 9 Komisja Wspólnot Europejskich przyjęła w 2002 r. wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa związanej z badaniami na obecność TSE, z padłymi zwierzętami i z odpadami z ubojni (Dz.U. 2002, C 324, s. 2, zwane dalej „wytycznymi TSE”).

- 10 W pkt 12 wytycznych TSE wyjaśniono, że „dotyczą [one] pomocy państwa mającej na celu pokrycie kosztów badań [przesiewowych na obecność] TSE, padłych zwierząt i odpadów z ubojni, przyznanej podmiotom prowadzącym działalność przy produkcji i przetwórstwie zwierząt i produktów objętych załącznikiem I do traktatu oraz obrotem tymi zwierzętami i produktami” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tych wytycznych poniżej].
- 11 Jeśli chodzi w szczególności o badania przesiewowe na obecność TSE, pkt 23–25 wytycznych TSE mają następujące brzmienie:
- „23. W celu wspierania przyjmowania środków mających na celu ochronę zdrowia ludzi i zwierząt Komisja podjęła decyzję, że będzie kontynuowała zatwierdzanie pomocy państwa pokrywającej do 100% kosztów związanych z badaniami [przesiewowymi na obecność] TSE, zgodnie z zasadami wskazanymi w pkt 11.4 wytycznych dla rolnictwa.
24. [...] [O]d dnia 1 stycznia 2003 r., w przypadku obowiązkowych badań donośnie do BSE była rzeźnego z przeznaczeniem na spożycie przez ludzi, całkowita pomoc publiczna bezpośrednia i pośrednia obejmująca należności Wspólnoty nie może przekraczać 40 EUR za badanie. Obowiązek przeprowadzenia badania może opierać się na przepisach wspólnotowych lub krajowych. Kwota ta odnosi się do łącznych kosztów badania, obejmujących zestaw do badań, pobranie, transport, badanie, przechowywanie i zniszczenie próbek. Kwota ta może być w przeszłości zmniejszona, jeżeli koszty związane z badaniami zmaleją.
25. Pomoc państwa z tytułu kosztów badań [przesiewowych] na [obecność] TSE jest wypłacana podmiotowi, od którego mają być pobrane próbki do badań. Jednakże w celu ułatwienia administrowania taką pomocą państwa pomoc może być wypłacana laboratorium, pod warunkiem że cała kwota pomocy państwa jest przekazywana podmiotowi. W każdym wypadku pomoc państwa otrzymana bezpośrednio lub pośrednio przez podmiot na miejscu, gdzie powinny być pobrane próbki do badań, powinna być wyrażona przez odpowiednio niższe ceny opłat pobieranych przez ten podmiot”.
- 12 Wreszcie, jeśli chodzi o mającą na celu pokrycie kosztów badań przesiewowych na obecność TSE i BSE pomoc państwa przyznaną bezprawnie przed dniem 1 stycznia 2003 r., pkt 45 wytycznych TSE wskazuje, że Komisja ocenia zgodność takiej pomocy zgodnie z pkt 11.4 wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorze rolniczym (Dz.U. 2000, C 28, s. 2) i z praktyką Komisji od 2001 r., polegającą na zatwierdzaniu takiej pomocy, mogącej osiągnąć poziom do 100%.

### **Okoliczności powstania sporu**

- 13 Okoliczności poprzedzające powstanie sporu zostały przedstawione w pkt 11–39 zaskarżonego wyroku. Na potrzeby niniejszego odwołania można je streścić w następujący sposób.
- 14 Komisja w drodze spornej decyzji uznała, że belgijski system finansowania za pomocą środków państwowych obowiązkowych badań przesiewowych na obecność BSE w odniesieniu do okresu od 2001 do 2005 r. spełniał cztery kumulatywne przesłanki istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Komisja stwierdziła, że rozpatrywana pomoc została przyznana bezprawnie w odniesieniu do okresu od 1 stycznia 2001 r. do 30 czerwca 2004 r., ponieważ wspomniana pomoc została przyznana z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE.
- 15 Komisja ponadto uznała, że w odniesieniu do okresu od 1 stycznia 2003 r. do 30 czerwca 2004 r. kwoty przekraczające 40 EUR za test, zgodnie z postanowieniami pkt 24 wytycznych, były niezgodne ze wspólnym rynkiem i podlegały zwrotowi. Instytucja ta uznała, że w odniesieniu do pozostałej części analizowanego okresu, czyli od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r., a następnie od 1 lipca 2004 r.

do 31 grudnia 2005 r., finansowanie testów przy użyciu zasobów państwowych stanowiło pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym. Wreszcie, inne sposoby finansowania stosowane w analizowanym okresie uznane zostały za niestanowiące pomocy.

16 Sentencja decyzji brzmi zatem następująco:

„Artykuł 1

1. Środki finansowane poprzez rekompensaty [należności] nie stanowią pomocy.

2. Finansowanie testów [badań przesiewowych] na obecność BSE przy użyciu zasobów państwowych stanowi pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym przyznaną na rzecz rolników, rzeźni i innych podmiotów prowadzących działalność związaną z przetwarzaniem, transportem, sprzedażą lub wprowadzaniem do obrotu produktów pochodzących od bydła i podlegających obowiązkowemu badaniu na obecność BSE w okresie od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. oraz w okresie od dnia 1 lipca 2004 r. do dnia 31 grudnia 2005 r.

3. Finansowanie testów [badań przesiewowych] na obecność BSE przy użyciu zasobów państwowych w okresie od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 30 czerwca 2004 r. stanowi pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym przyznaną na rzecz rolników, rzeźni i innych podmiotów prowadzących działalność związaną z przetwarzaniem, transportem, sprzedażą lub wprowadzaniem do obrotu produktów pochodzących od bydła i podlegających obowiązkowemu badaniu na obecność BSE w odniesieniu do kwot nieprzekraczających 40 EUR za jeden test [jedno badanie]. Kwoty stanowiące przekroczenie kwoty 40 EUR za jeden test [jedno badanie] stanowią pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym i muszą zostać zwrócone, z wyjątkiem pomocy przyznanej na konkretne projekty, które w chwili przyznania pomocy spełniały wszystkie warunki określone w mającym zastosowanie rozporządzeniu w sprawie pomocy de minimis.

4. Belgia zastosowała pomoc na finansowanie testów [badań przesiewowych] na obecność BSE niezgodnie z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE, w okresie od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 30 czerwca 2004 r.

Artykuł 2

1. Belgia podejmie niezbędne środki w celu odzyskania od beneficjentów pomocy przyznanej niezgodnie z prawem i niezgodnej ze wspólnym rynkiem, o której mowa w art. 1 ust. 3 i 4.

[...]”.

### **Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok**

17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 10 października 2011 r. Królestwo Belgii wystąpiło z żądaniem stwierdzenia nieważności spornej decyzji, z wyjątkiem art. 1 ust. 1 jej sentencji.

18 W uzasadnieniu skargi Królestwo Belgii podniosło jeden zarzut, oparty na naruszeniu art. 107 ust. 1 TFUE, ze względu na to, że Komisja naruszyła prawo, uznawszy finansowanie obowiązkowych badań przesiewowych na obecność BSE za pomoc państwa.

19 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił skargę.

## **Żądania stron**

- 20 Królestwo Belgii wnosi do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku i stwierdzenie nieważności spornej decyzji oraz
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 21 Komisja wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania oraz
  - obciążenie Królestwa Belgii kosztami postępowania.

## **W przedmiocie odwołania**

- 22 Królestwo Belgii podnosi na poparcie swego odwołania dwa zarzuty.

### *W przedmiocie zarzutu pierwszego*

#### Argumentacja stron

- 23 Poprzez swój pierwszy zarzut Królestwo Belgii utrzymuje, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa i uchybił obowiązku uzasadnienia, który na nim ciąży w odniesieniu do istnienia selektywnej korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 24 Odnośnie do kwestii, czy finansowanie badań stanowi korzyść polegającą na zwolnieniu przedsiębiorstw z obowiązku, który w normalnych warunkach obciążał ich budżet, Królestwo Belgii utrzymuje, że Sąd w pkt 76 zaskarżonego wyroku niesłusznie stwierdził, iż takie obciążenia zawierają w sobie dodatkowe koszty, które przedsiębiorstwa powinny ponosić w normalnych warunkach z uwagi na obowiązki mające swoje źródło w ustawie, akcie administracyjnym albo umowie, które obowiązują względem podmiotu gospodarczego. Nie można bowiem wymagać, aby ich konsekwencje finansowe ponosiły zawsze przedsiębiorstwa. Ponadto w zakresie, w jakim w niniejszej sprawie nie istnieją normy harmonizacyjne w dziedzinie finansowania badań na obecność ESB, państwa członkowskie same ponoszą koszty związanej z tym kontroli.
- 25 Królestwo Belgii zarzuca również Sądowi, że w pkt 81 zaskarżonego wyroku stwierdził on, iż cel polegający na ochronie zdrowia publicznego leżący u podstaw obowiązkowych testów będących przedmiotem analizowanego finansowania nie wystarcza dla wykluczenia kwalifikacji tego finansowania jako pomocy państwa. Cel został bowiem wskazany jedynie dla podniesienia nieekonomicznego charakteru, stanowiącego istotny czynnik dla uzasadnienia, że koszt badania nie powinien stanowić automatycznie obciążenia dla budżetu przedsiębiorstw.
- 26 Utrzymuje się również, że Sąd w pkt 89 zaskarżonego wyroku niesłusznie stwierdził, iż dla zastosowania art. 107 ust. 1 TFUE nie ma znaczenia orzecznictwo Trybunału odnośnie do finansowania pewnych kontroli sanitarnych w świetle zasad dotyczących swobodnego przepływu towarów, podczas gdy – jak w przypadku pomocy – te kontrole państw członkowskich dotyczą rynku wewnętrznego.

- 27 Zdaniem odwołującego się państwa członkowskiego Sąd – w celu odrzucenia argumentu tego państwa, zgodnie z którym to argumentem obowiązkowe badania przesiewowe na obecność BSE mogły obciążać państwo w związku z okolicznością, iż związane są z wykonywaniem prerogatyw władzy publicznej i nie mają charakteru gospodarczego – nie mógł ograniczyć się do stwierdzenia, że zainteresowane podmioty same nie wykonują uprawnień związanych z władzą publiczną.
- 28 Podnosi się jeszcze, że Sąd nie mógł bez naruszenia prawa w pkt 67 swojego wyroku oddalić argumentu, zgodnie z którym prawodawca Unii nie dokonał harmonizacji warunków finansowania badań przesiewowych na obecność BSE, inaczej niż prawodawca ten uczynił w odniesieniu do kontroli w innych dziedzinach związanych z bezpieczeństwem żywnościowym, podczas gdy element ten był istotny dla dokonania oceny, czy takie ciężary powinny w normalnych warunkach obciążać przedsiębiorstwa.
- 29 Wreszcie, Królestwo Belgii, podnosząc w pierwszej instancji, że finansowanie badań przesiewowych na obecność BSE przez władze publiczne obywatela się zawsze poniżej rzeczywistych kosztów tych badań i że ten brak „nadmiernej rekompensaty” sprzeciwiał się zatem uznaniu istnienia korzyści gospodarczej, utrzymuje, iż Sąd nie miał racji, uznając ten argument za niezwiązany z zarzutem dotyczącym tej korzyści oraz sugerując – w celu oddalenia go w pkt 133 zaskarżonego wyroku jako niedopuszczalnego – że nie został dostatecznie wyjaśniony.
- 30 Komisja wnosi o oddalenie wszystkich tych argumentów.

#### Ocena Trybunału

- 31 W celu wydania orzeczenia w przedmiocie niniejszego odwołania należy przypomnieć, że aby środek krajowy mógł zostać zakwalifikowany jako pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi mieć miejsce interwencja państwa lub interwencja przy użyciu zasobów państwowych, owa interwencja musi być w stanie wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, musi przyznawać beneficjentowi selektywną korzyść oraz musi zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem (wyrok z dnia 2 września 2010 r., Komisja/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 32 W niniejszej sprawie podważane są wyłącznie wykładnia i stosowanie trzeciej przesłanki, zgodnie z którą dany środek, aby mógł zostać zakwalifikowany jako pomoc, musi przyznawać beneficjentowi selektywną korzyść.
- 33 Królestwo Belgii w drodze swojego zarzutu pierwszego utrzymuje bowiem, że to wskutek błędnego uzasadnienia pod względem prawnym lub wskutek niedostatecznych podstaw Sąd oddalił w zaskarżonym orzeczeniu jego argumenty, zgodnie z którymi finansowanie badań przesiewowych na obecność BSE nie stanowi korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 34 W tym względzie należy przypomnieć – jak czyni to Sąd w pkt 72 zaskarżonego wyroku – że za pomoc państwa uznaje się interwencje, które, niezależnie od ich formy, mogą uprzywilejowywać przedsiębiorstwa w bezpośredni lub pośredni sposób lub które winny być uznane za korzyść gospodarczą, jakiej przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych (zob. wyrok z dnia 16 kwietnia 2015 r., Trapeza Eurobank Ergasias, C-690/13, EU:C:2015:235, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 35 Sąd w pkt 76 zaskarżonego wyroku stwierdził, że wśród ciężarów z reguły obciążających budżet przedsiębiorstwa w szczególności znajdują się dodatkowe koszty, które przedsiębiorstwa muszą ponosić z uwagi na mające zastosowanie w odniesieniu do działalności gospodarczej obowiązki wynikające z ustawy, z przepisów administracyjnych lub umów.

- 36 Ocena ta jest dostatecznie uzasadniona i pozbawiona jakiejkolwiek dwuznaczności i w żaden sposób nie stanowi naruszenia prawa. Takie dodatkowe koszty będące konsekwencją obowiązków – jak w niniejszej sprawie – wynikających z ustawy, z przepisów administracyjnych lub umów związane z prowadzeniem reglamentowanej działalności gospodarczej stanowią bowiem ze swej natury obciążenia, które z reguły powinny ponosić przedsiębiorstwa. Okoliczność, że obowiązki takie pochodzą od organów władzy publicznej, nie powinna zatem sama z siebie mieć wpływu na ocenę charakteru innych interwencji tych samych organów w celu ustalenia, czy uprzywilejowują one przedsiębiorstwa w stopniu wykraczającym ponad normalne warunki rynku.
- 37 Tym samym to z powodu błędnego zrozumienia zaskarżonego wyroku Królestwo Belgii utrzymuje, że Sąd w pkt 76 zaskarżonego wyroku stwierdził, iż za każdym razem gdy organ władzy publicznej nakłada obowiązek, wynikającymi stąd kosztami należy automatycznie obciążyć zainteresowane przedsiębiorstwa.
- 38 Tak więc wszystkie argumenty, jakie wysuwa Królestwo Belgii w celu krytyki rzekomego stwierdzenia, są nieskuteczne. W szczególności bez znaczenia dla kwalifikacji obciążeń, jakie normalnie muszą ponosić przedsiębiorstwa, są okoliczności, że ciężary te wynikają z interwencji władz publicznych w ramach wykonywania ich uprawnień władczych lub że państwa członkowskie mają swobodę w zakresie przejmowania tych kosztów przy braku harmonizacji w dziedzinie finansowania badań przesiewowych na obecność BSE.
- 39 Ponadto i w każdym razie okoliczność, że brak jest harmonizacji, jeśli chodzi o finansowanie środków o charakterze bezwzględnie obowiązującym w celu walki z BSE, jest bez znaczenia dla kwalifikacji korzyści gospodarczej, jaką może stanowić takie finansowanie. Należy bowiem przypomnieć – jak stwierdził Sąd w pkt 65 zaskarżonego wyroku – że nawet w dziedzinach należących do kompetencji państw członkowskich owe państwa muszą wykonywać te kompetencje z poszanowaniem prawa Unii, a zwłaszcza wymogów wynikających z art. 107 i 108 TFUE (zob. podobnie wyrok z dnia 29 marca 2012 r., 3M Italia, C-417/10, EU:C:2012:184, pkt 25 i nast.).
- 40 Królestwo Belgii nie może dłużej skutecznie utrzymywać, że Sąd dopuścił się również naruszenia prawa, stwierdzając w pkt 81 zaskarżonego, iż cel zdrowia publicznego realizowany poprzez obowiązek przeprowadzenia badań przesiewowych na obecność BSE nie jest wystarczający dla pominięcia kwalifikacji finansowania tych badań przez państwo jako pomocy państwa. W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa wynika, że art. 107 ust. 1 TFUE nie wprowadza rozróżnienia pomiędzy interwencjami państwowymi w zależności od ich przyczyn lub celów, ale definiuje te interwencje na podstawie ich skutków (zob. w szczególności wyrok z dnia 15 listopada 2011 r., Komisja i Hiszpania/Government of Gibraltar i Zjednoczone Królestwo, C-106/09 P i C-107/09 P, EU:C:2011:732, pkt 87).
- 41 Wreszcie, argument dotyczący „nadmiernej rekompensaty” jest nieskuteczny, ponieważ mógłby zostać w każdym razie skutecznie podniesiony jedynie w ramach art. 106 ust. 2 TFUE. Zatem ten wysunięty przed Sądem przez Królestwo Belgii argument powinien być zostać przez Sąd pominięty bez konieczności podnoszenia zarzutu, że został on odrzucony z uwagi na niedopuszczalność.
- 42 Z powyższych względów zarzut pierwszy odwołania należy oddalić.

*W przedmiocie zarzutu drugiego*

Argumentacja stron

- 43 Poprzez swój zarzut drugi Królestwo Belgii utrzymuje, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa i uchybił swojemu obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do przesłanki selektywności pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

- 44 Królestwo Belgii utrzymuje w tym względzie, że Sąd, stwierdzając w pkt 109 i 110 wyroku, iż podmioty działające w sektorze hodowli bydła podlegającym obowiązkowi badań przesiewowych na obecność BSE znajdowały się – jeśli chodzi o kwalifikację pomocy państwa – w sytuacji faktycznej i prawnej porównywalnej do sytuacji, w jakiej znajdują się wszystkie inne podmioty gospodarcze zobowiązane na podstawie odpowiednich przepisów do przeprowadzenia kontroli przed możliwością sprzedaży swoich produktów, dopuścił się naruszenia prawa.
- 45 Sąd nie uściślił, o jakie przedsiębiorstwa z innych sektorów chodzi. Ponadto istniały zasadnicze różnice między czasowymi badaniami przeprowadzanymi w celu wytypowania schorzenia zwierzęcego, takiego jak BSE, i obowiązkowymi kontrolami jakości wymaganymi na przykład od producentów win lub ciężarówek. Nawet jeśliby przyjąć jako ramy odniesienia badania przeprowadzane dla produktów rolnych, wszystkie te badania niekoniecznie byłyby porównywalne z tymi, których celem jest wytypowanie BSE, jak wynika z przepisów Unii, które w odniesieniu do pewnych testów nakładają szczególny system finansowania, podczas gdy w stosunku do innych określenie tego systemu jest pozostawione do kompetencji państw członkowskich.
- 46 Biorąc pod uwagę, że taki sam system byłby stosowany w stosunku do wszystkich przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi badań przesiewowych na obecność BSE, czyli w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw znajdujących się w takiej samej sytuacji faktycznej i prawnej, przesłanka dotycząca selektywności, o której mowa w art. 107 ust. 1 TFUE, nie zostałaaby w niniejszej sprawie spełniona.
- 47 Komisja wnosi o oddalenie powyższych argumentów.

#### Ocena Trybunału

- 48 Wymóg selektywności wynikający z art. 107 ust. 1 TFUE należy wyraźnie odróżnić od jednoczesnego ustalenia istnienia korzyści gospodarczej, ponieważ jeśli Komisja stwierdziła istnienie szeroko rozumianej korzyści, wynikającej bezpośrednio lub pośrednio z danego środka, to do Komisji należy jeszcze ustalenie, że korzyść ta dotyczy wyłącznie jednego przedsiębiorstwa lub kilku. W tym zakresie do Komisji należy w szczególności wykazanie, że dany środek wprowadza rozróżnienie między przedsiębiorstwami, które w świetle zamierzonego celu znajdują się w porównywalnej sytuacji. Korzyść powinna zatem zostać przyznana w sposób selektywny oraz móc doprowadzić do tego, że niektóre przedsiębiorstwa znajdą się w sytuacji bardziej sprzyjającej w porównaniu z innymi (zob. wyrok z dnia 4 czerwca 2015 r., Komisja/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, pkt 59).
- 49 Należy jednak dokonać rozróżnienia w zależności od tego, czy omawiany środek jest rozpatrywany jako ogólny system pomocy czy jako pomoc indywidualna. W tym drugim przypadku ustalenie istnienia korzyści gospodarczej pozwala w zasadzie domniemywać selektywność tego środka. Natomiast w ramach oceny ogólnego systemu pomocy konieczne jest ustalenie, czy omawiany środek, niezależnie od stwierdzenia, że przysparza korzyści o zasięgu ogólnym, czyni to wyłącznie na korzyść niektórych przedsiębiorstw lub niektórych sektorów działalności (zob. wyrok z dnia 4 czerwca 2015 r., Komisja/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, pkt 60).
- 50 Bezsporne jest, że w niniejszej sprawie finansowanie przez Królestwo Belgii badań przesiewowych na obecność BSE należy – skoro korzystają z niego wszystkie ponoszące koszt tych badań podmioty działające w sektorze hodowli bydła – rozpatrywać jako system ogólny i w konsekwencji na Komisji spoczywa obowiązek określenia, czy środek ten, niezależnie od stwierdzenia, że przyznawał korzyść o charakterze generalnym, czynił to na wyłączną korzyść pewnych przedsiębiorstw lub pewnych sektorów działalności.
- 51 Jak wynika z pkt 108 i 110 zaskarżonego wyroku, Sąd doszedł do wniosku, że było tak w wypadku finansowania analizowanych badań, i stwierdził, iż Komisja słusznie uznała, „że podmioty sektora hodowli bydła uzyskały korzyść, która nie była dostępna dla przedsiębiorstw innych sektorów,



ponieważ korzystały z nieodpłatnych kontroli, które powinny obowiązkowo przeprowadzić przed wprowadzeniem do obrotu lub sprzedażą swoich towarów, natomiast przedsiębiorstwa innych sektorów nie miały tej możliwości, czego nie kwestionuje Królestwo Belgii”.

- 52 W zakresie, w jakim Królestwo Belgii zarzuca Sądowi brak uściślenia, do jakich „innych sektorów” się odnoszono, należy podnieść, że Sąd w pkt 110 zaskarżonego wyroku ograniczył się do powtórzenia w tym względzie stwierdzenia dokonanego przez Komisję. Tymczasem Królestwo Belgii nie utrzymuje, że Sąd z tego powodu nie ustosunkował się do argumentu opartego na okoliczności, iż sama Komisja nie uściśliła, do jakich innych sektorów odsyłała.
- 53 W każdym razie ze stwierdzenia przypomnianego w pkt 110 zaskarżonego wyroku jasno wynika, że sytuacja podmiotów sektora hodowli została w sposób dorozumiany, lecz nieuchronny przyrównana do sytuacji wszystkich przedsiębiorstw poddanych – jak te pierwsze – kontrolom, jakie powinny one obowiązkowo przeprowadzić przed wprowadzeniem na rynek lub sprzedażą swoich produktów.
- 54 W zakresie, w jakim Królestwo Belgii utrzymuje, że owe różne sektory nie znajdują się w porównywalnej sytuacji, skoro badania mające na celu kontrolę jakości produktów – nawet produktów spożywczych – różnią się od siebie w zależności od sektora, z uwagi na ich rodzaj, koszt oraz częstotliwość, argument taki jest nieskuteczny w ramach kwalifikacji jako pomocy państwa, która nie odnosi się do samych badań, lecz do ich finansowania ze środków państwa z takim skutkiem, że łagodzi ciężar kosztów spoczywający na jej beneficjentach. Tymczasem bezsporne jest, że jak stwierdził Sąd w pkt 110 zaskarżonego wyroku, Królestwo Belgii nie zaprzeczyło przed nim, iż podmioty działające w sektorze hodowli bydła poprzez finansowanie badań przesiewowych otrzymywały korzyść, która była niedostępną dla przedsiębiorstw z innych sektorów.
- 55 W tych okolicznościach Sąd orzekł bez naruszania prawa, że Komisja w sposób ważny mogła uznać, iż rozpatrywany środek jest selektywny w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 56 Wobec tego zarzut drugi podlega oddaleniu.
- 57 Zważywszy na ogół powyższych rozważań, odwołanie należy oddalić.

### **W przedmiocie kosztów**

- 58 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 59 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 60 Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Królestwa Belgii kosztami postępowania, a Królestwo Belgii przegrało sprawę, należy obciążyć je, poza własnymi kosztami, również kosztami poniesionymi przez Komisję w ramach postępowania w sprawie niniejszego odwołania.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje odrzucone.**
- 2) Królestwo Belgii pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Komisję Europejską.**

Podpisy

